

A

Stillhetens ö

STILLHETENS Ö

GULLVIVA, MANDELBLOM, KATTFOT OCH BLÅ VIOL

Ur ett hav av blommor reser sig Stillhetens ö – S:t Sigfrids Griftegårds nya askgravlund. Ett avskalat rum med minimal utsmyckning bjuder in till kontemplation och eftertanke. Här ges tillfälle att tänka, på de vi saknar men alltid bär med oss, att känna trygghet, för allt det vi har, och att lyssna till bina som surrar bland alla blommor som redan slagit ut på ängen: Gullviva, mandelblom, kattfot och blå viol.

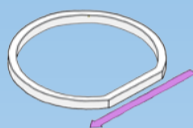
DET TRYGGGA HEMMET

Stillhetens ö får sitt lugn tack vare den omgärdande granitmuren. Med sin höjd på en meter skapar den en trygg sfär på den öppna platsen nedanför tallåsen, utan att helt stänga ute den blomsterprakt som omfamnar ön. Siktlinjen från utsiktsplatsen vid den västra borgen skär genom cirkeln och en skapar en naturlig entré.

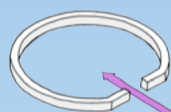
De fyra träden är blodbogar, *Fagus sylvatica*, av sorten 'Rohanii' och med sina täta mörka kronor bildar de tillsammans formen av en kvadrat – hemmets fyra hörn. Stillhetens ö kontrasterar därmed till vattnet på andra sidan grusgången som rinner ner mot Evighetens ö och symboliserar som motsats till resan – hemmet.

En rund, skyddande mur

Siktlinjen beskär

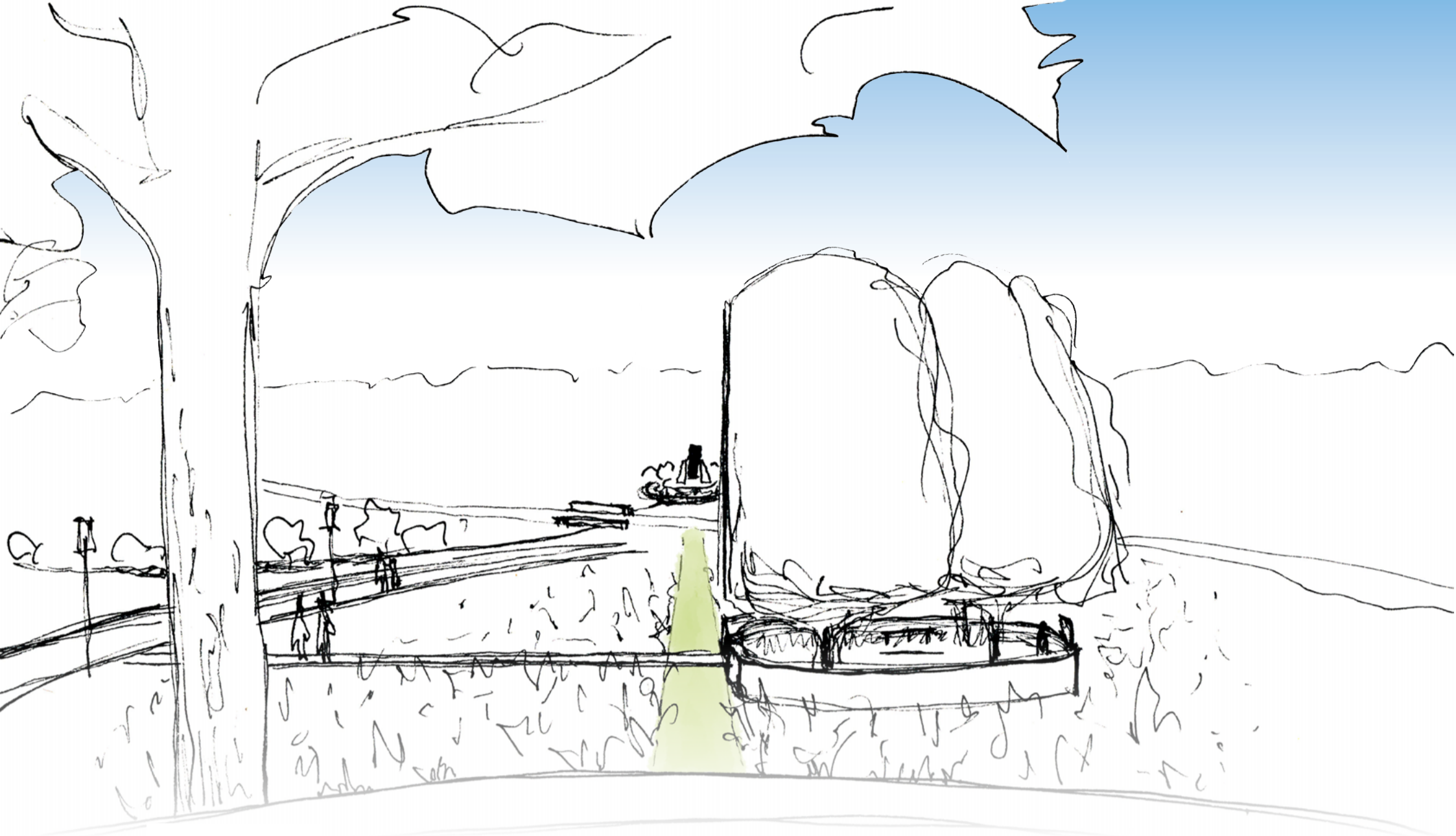

Entré mot skärningsytan

SINNESRO

Innanför muren till Stillhetens ö återfinns endast fyra föremål: två bänkar, ett fönster och en brunn. Bänkarna ger besökaren möjlighet att slå sig ner och i stillhet lyssna till sina tankar. Till sin hjälp har hon dels fönstret som ramar in vyn över ängen och påminner om den vackra värld som omger oss; dels brunnen, som med sin blanka vattenspegel vänder våra blickar inåt för att minnas dem som inte längre är i livet.

DET KLIPPTA VISAR VÄGEN

Likt en osynlig kraft visar siktlinjen vägen ner från utsiktsplatsen vid den västra borgen till Evighetens ö. Här hålls ängen klippt för att leda blicken till konstverket och likaså är bokträdens kronor klippta för att hålla sikten fri.

Stillhetens ö representerar i ett större sammanhang allas vårt hem – Jordan – och den osynliga kraft som genomstrålar vår planet är den gudomliga försyner. Gräsgången som leder bort till Evighetens ö visar hur försyner, med säker hand, ledsagar livet på Jordan mot en fullkomligare tillvaro.

April Maj Juni Juli Aug. Sep.

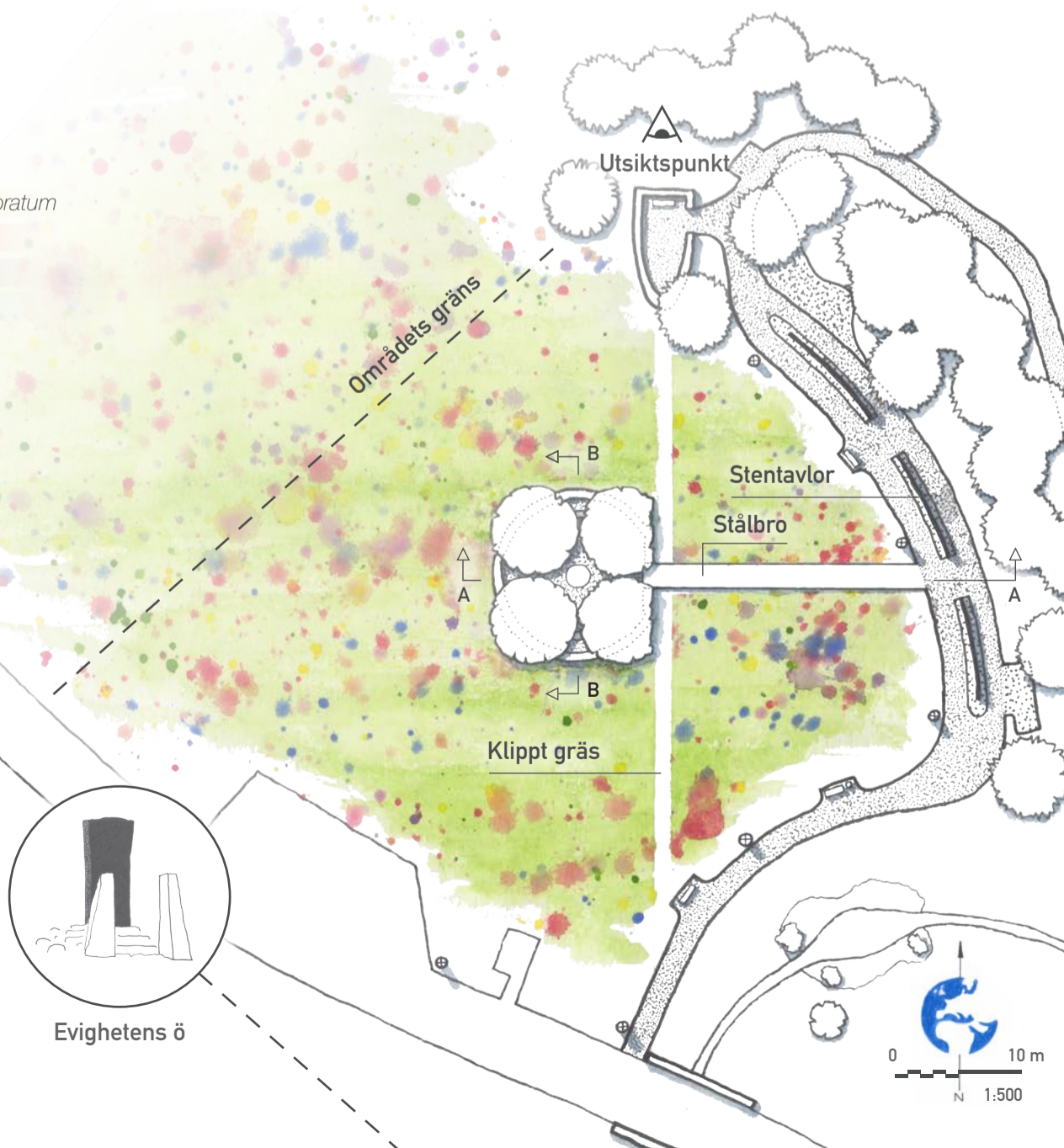
Gullviva <i>Primula veris</i>					
Mandelblomma <i>Saxifraga granulata</i>					
Kattfot <i>Antennaria dioica</i>					
Brudbröd <i>Filipendula vulgaris</i>					
Tjärblomster <i>Viscaria vulgaris</i>					
Rödblåra <i>Silene dioica</i>					
Humleblomster <i>Geum rivale</i>					
Stymorsviol <i>Viola tricolor</i>					
	Stor blåklocka <i>Campanula persicifolia</i>				
	Rölleka <i>Achillea millefolium</i>				
	Prästrage <i>Leucanthemum vulgare</i>				
	Sommarfibbla <i>Leontodon hispidus</i>				
	Åkervädd <i>Knautia arvensis</i>				
		Gulmåra <i>Galium verum</i>			
		Äkta johannesört <i>Hypericum perforatum</i>			
		Rödklint <i>Centaurea jacea</i>			
		Väddklint <i>Centaurea scabiosa</i>			
		Ängsvädd <i>Succisa pratensis</i>			

VILA PÅ EN ÄNG

Ute på blomsterängen sker asksättningen för den nya askgravlund. Namnskylltar för de bortgångna återfinns på de befintliga granitblocken i grusgången som vetter ut mot blommorna.

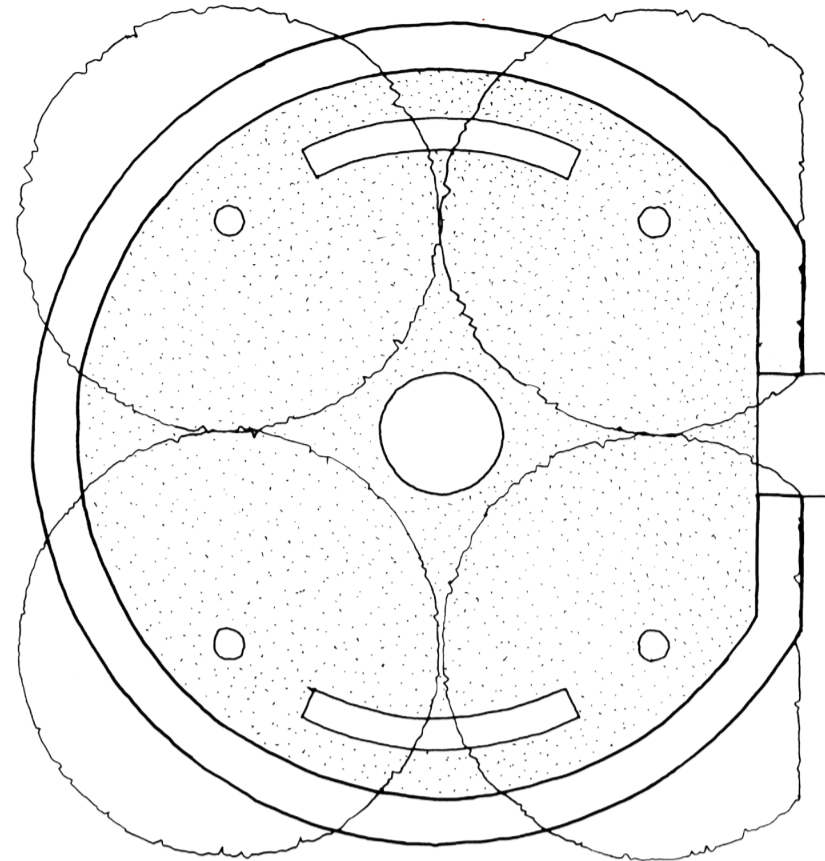
Förslaget på ängsblommor utgår från Pratensis ängsfröblandningar nr. 101 och 118. Utöver blommorna i blomningsschemat ingår även följande arter gräs:

Rödsvingel	<i>Festuca rubra</i>
Fårsvingel	<i>Festuca ovina</i>
Luddhavre	<i>Helictotrichon pubescens</i>
Ängshavre	<i>Helictotrichon pratensis</i>
Vårbrodd	<i>Anthoxanthum odoratum</i>

ETT MÅNGSIDIGT UTERUM

Med en innerdiameter på 12 meter är ön ett intimt och litet rum, men som tack vare sin sparsamma inredning kan rymma mer än vid första anblick. Här finns möjlighet att möblera med stolar och husera ett mindre sällskap. Minnesstunder, dop eller till och med bröllop – på Stillhetens ö ges möjlighet att genomföra många av kyrkans aktiviteter ute i det gröna.

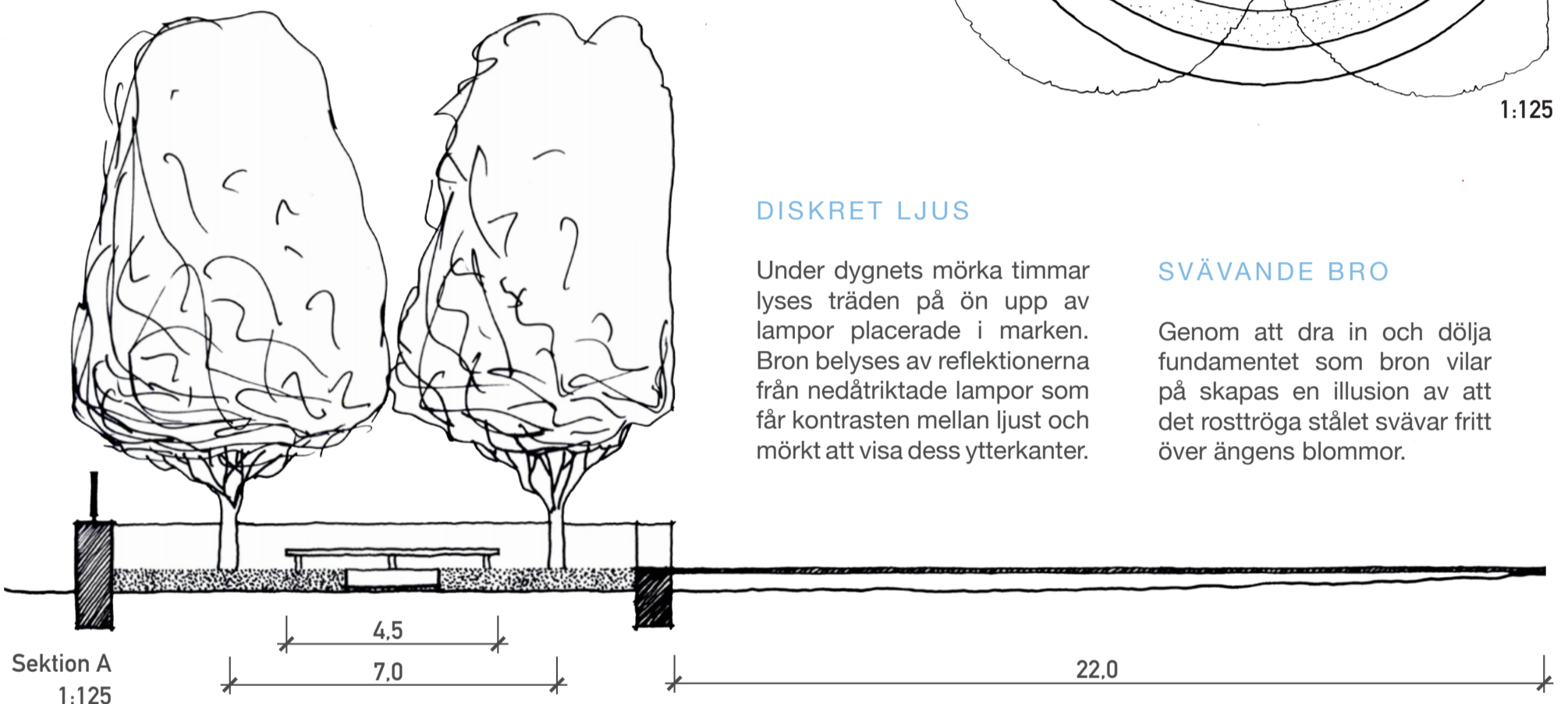
1:125

DISKRET LJUS

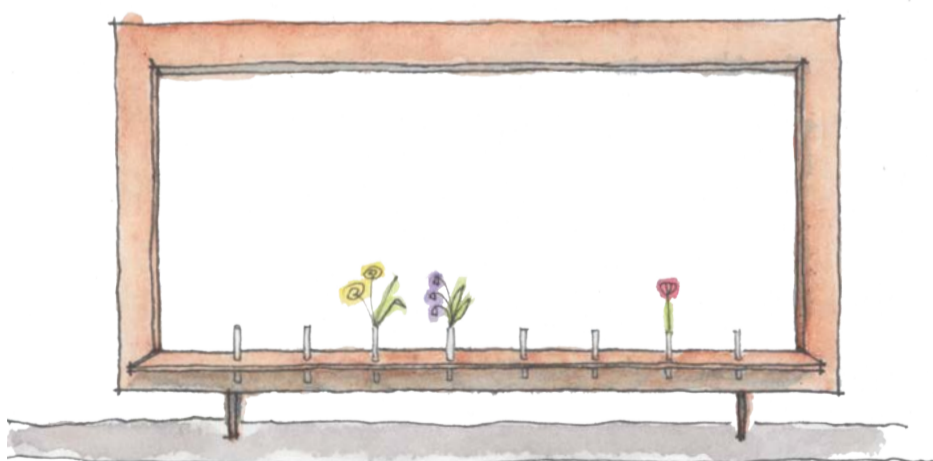
Under dygnets mörka timmar lysas träden på ön upp av lampor placerade i marken. Bron belyses av reflektionerna från nedåtriktade lampor som får kontrasten mellan ljust och mörkt att visa dess ytterkanter.

SVÄVANDE BRO

Genom att dra in och dölja fundamentet som bron vilar på skapas en illusion av att det rosttröga stålet svävar fritt över ängens blommor.

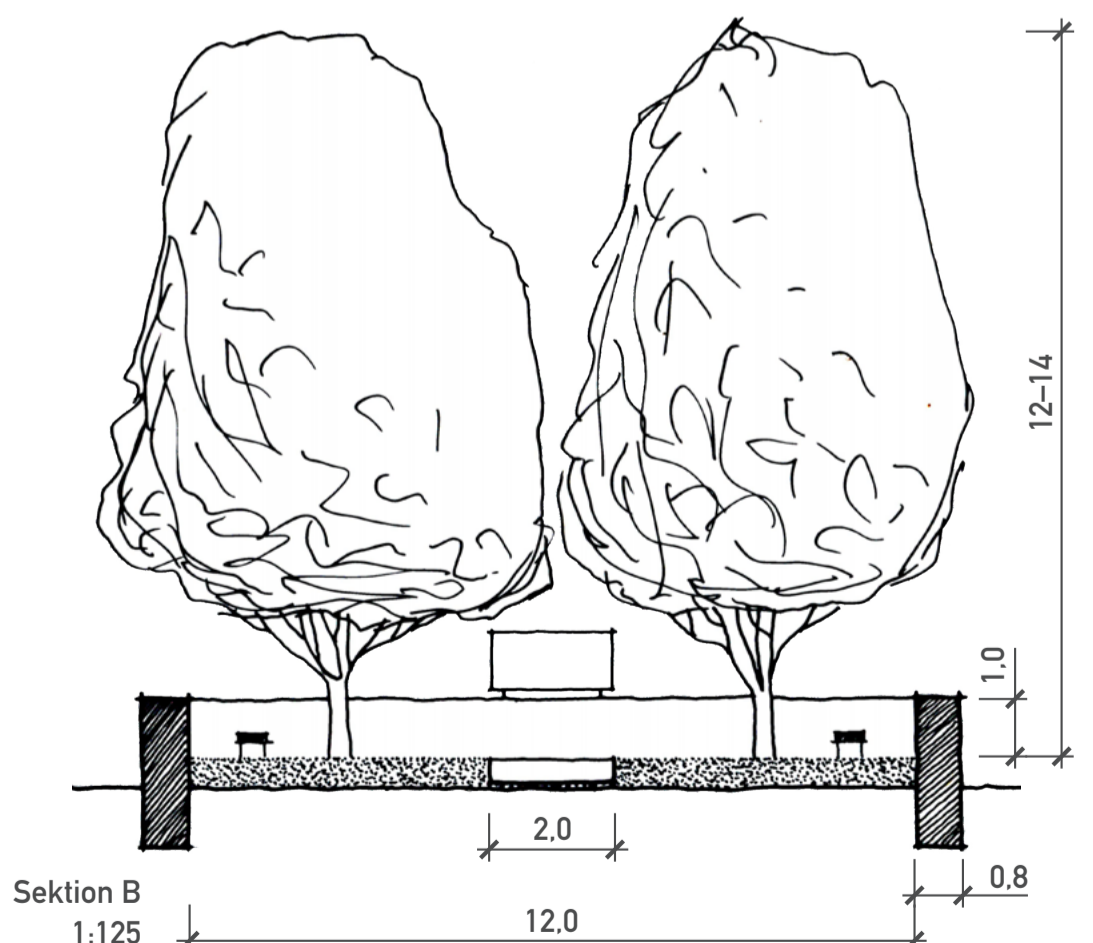

Sektion A
1:125

BLOMMOR I FÖNSTRET

Fönstret i rosttrött stål vilar lätt ovanpå muren med sina tunna ben. Ramen och fönsterbrädan leker med materialets tjocklek och växlar skarpt mellan tjockt och tunt. På fönsterbrädan sitter vaser i glas där det går att sätta blommor.

Sektion B
1:125

Alla mått i meter

B

Vila – Liva

VISION

Vila - Liva skapar en plats för de levande att känna ro och få utrymme att minnas de vi saknar. Det är rum för sorg men samtidigt en plats att med glädje minnas de vi saknar. Askgravlunden blir en plats för vila, sorg och lugn. En plats för liv, glädje och aktivitet.

BÄRANDE IDÉ

Livet är flytande och kommer i etapper. Vi är en organism som faller och klättrar, åker och stannar. Förslaget bygger på människans olika faser i livet. Som ett EKG växer förslaget fram och gestaltningen utformas för att möta livets olika faser. En plats skapas för vila och eftertanke, liv och umgänge.

Kyrkogården är en plats för oss som lever, för oss som finns fysiskt. Men även för de som funnits, de som levt och de som skapat. Alla människor, djur och andra organismer sätter ett avtryck på jorden, på en plats och lever vidare i någon annan.

FÖRSLAGET

Askgravlunden ramas in av två typer av högre vegetation. *Tallmarken* och *Björkmarken*.

Björkens skira lövverk låter solens strålar komma ner till marken. Här finns perennplanteringar med lökar. Vårstjärnor, krokusar och hyasinter tittar upp ur marken och skapar en matta av små blommor under vårkanten. Efter vårens exploderande blomning fortsätter blomningen under hela säsongen.

Tallmarken utgör platsens gröna stomme. Tallens mörkgröna färg gör att området upplevs grönt även vintertid. Undervintern står tallens barr i färgkontrast med björkmarkens vita stammar. Färgvariationen ger askgravlunden liv i vintermörkret och ger besökaren visuell stimulans även vintertid.

Ängsmarken hålls fritt från högre vegetation för att ge besökaren fri sikt från utkiksplatsen ner mot det omkringliggande landskapet. Marken är översållad av ängsväxter för att främja biologisk mångfald och

skapar ett mjukt och vänligt intryck.

Gångvägens formspråk skapar olika rumsupplevelser. Stråkets böljande form skapar mindre rum längs vägen som en kan stanna på. Gångvägen skapar också en utsiktsskorridor hela vägen från utsiktsplatsen ner mot Evighetens Ö.

Granitmurar skapas för att möta utökningen som skedde av Linnéan 2018. Dessa kan möta ett eventuellt behov i framtiden att montera fler namnplattor. Murarna innebär även multifunktion i form av sittplatser. I dagsläget kan dessa rum möbleras med möbler, med blomster eller vara gömställen för de yngre besökarna som leker i området.

Tall

Björk

Äventyrsstråk

Granitmurar

Tallmarken

Ängsmarken

Gångvägen

Björkmarken

Utblicksdiagram

TRYGGHET

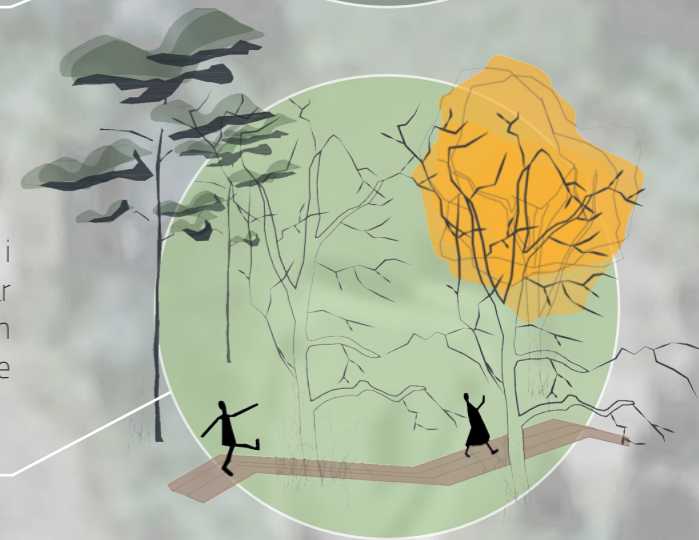
Platsens mångfunktionalitet gör att fler kommer att vistas här. Med genomtänkt belysning och god uppsikt över platsen, trots höjdvariationer, ökar den upplevda tryggheten.

Tack vare belysningen kan besökare känna sig välkomna även under vinterhalvårets mörkaste dagar på samma villkor som under sommarens ljusaste.

ÄVENTYRSSTRÅK

Barn och andra nyfikna själar bjuds in att leka i planteringarna med hjälp av träspänger som går kors och tvärs över askgravlundens. Även för den som önskar en lugn promenad kan ta en avstickare in och omslutas av det gröna.

MÅNGFUNKTIONALITET

En viktig del i förslaget är mångsidigheten i miljön. Bland annat objektens mångfunktionalitet. Detta gör att platsen kan leva och fungera i generationer. Miljön vi bygger idag är inte bara för oss som finns nu, den ska finnas kvar även för de som kommer efter oss.

BIOLOGISK MÅNGFALD

Vårstjärnor, krokusar och hyasinter tittar upp ur marken och skapar en matta av små blommor. Efter vårens exploderande blomning fortsätter blomningen under hela säsongen. Pollinerarnas favoriter, bland annat rudbeckia, liljor och bolltistel blommor tillsammans i rabatter. I övrigt får ängsväxter fullkomligt ta över platsen.

Växternas förna tillåts ligga kvar för att öka den mikrobiologiska aktiviteten i marken.

Vy med årstidsvariationer mot nordost. Bilden visar ett exempel på sommarblomning och hur de nya granitmurarna kan komma att användas.

C

Ängskastellet

Ängskastellets innersta rum, genom portalen skymtas Evighetens Ö. I mitten finns smykningsplatsen för blommor och ljus, med en vattenspegel i mitten. Öppningen upptill skapar ett atriumlikt rum där ängen utanför skymtas.

Ängskastellet

Inspirerad av minnesmonument och äldre tiders gravkullar strävar förslaget efter ett kraftfullare uttryck för askgravlunden, ett minnesobjekt som ger intryck och avtryck. Förslaget tar fasta på behovet av en mindre anonym plats och behovet av en särskild plats, där minnet görs beständigt och döden kanske mer greppbar. I ängens mitt återfinns kastellet med ett stenbelytt innersta rum som blir en symbol för det beständiga och en slags försäkran om att minnet av den avlidne kommer att finnas kvar. Utanför återfinns ängen och vittnar om att livet fortsätter, att det finns något bortom detta.

I förslaget skulpteras askgravlunden fram och förstärker det redan befintliga, lätt böljande landskapet som karaktäriserar den södra delen av S:t Sigfrids griftegård. Omsluten av ängsmark upplevs formen mjuk och på håll påminner den om en forntida gravkulle. I förslaget blir kullen en vall som varsamt omsluter den sörjande i det innersta rummet, där smykningsplats och bänkar finns placerade. Tiltaget är stort för att döden och sorgen som följer den både behöver ta och ges plats, på samma gång är förslaget subtilt och i samklang med landskapet. Förslaget består av två delar: kastellet med det innersta rummet och ängsmarken utanför.

Entréerna blir en viktig koppling mellan de båda delarna. Entréerna tydliggör passagen in och ut från platsen, inträdet och utträdet i sorgen. Genom entréerna avslöjas det innersta rummet successivt och likt en processionsgång blir den en

slags förberedelse för att möta sorgen, men också för att senare lämna den. Det innersta rummet blir på så sätt en plats där sorgen förvaltas. Genom entréerna ramar omgivande landskap in och förstärks, deras riktning styr blicken mot Evighetens Ö, samtidigt som de lånar in en bit av landskapet bakom. De två fönstergluggarna skapar ett fint ljusspel och gör det möjligt att blicka utåt, bortom platsen.

Minnesbrickor i mässing placeras på väggarna i kalksten, det ljusa stencyklet mjukar upp och avger ett fridfullt ljud när man rör sig genom rummet. Det innersta rummets beständiga material ger en försäkran om att minnet av den döda består. Bänkarna är det innersta rummets starkaste element, utförade i sten blir det skulpturer och en stabil plats för reflektion. Bänkarnas generösa storlek och tyngd betonar vikten av sorgearbetet genom att ge plats för den i sorg. När de står

tomma blir de samtidigt en symbol för den som lämnat sin plats på jorden. Bänkarnas antal och placering tillåter avstånd och gemenskap på samma gång.

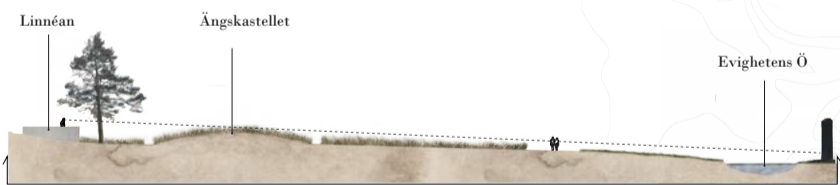
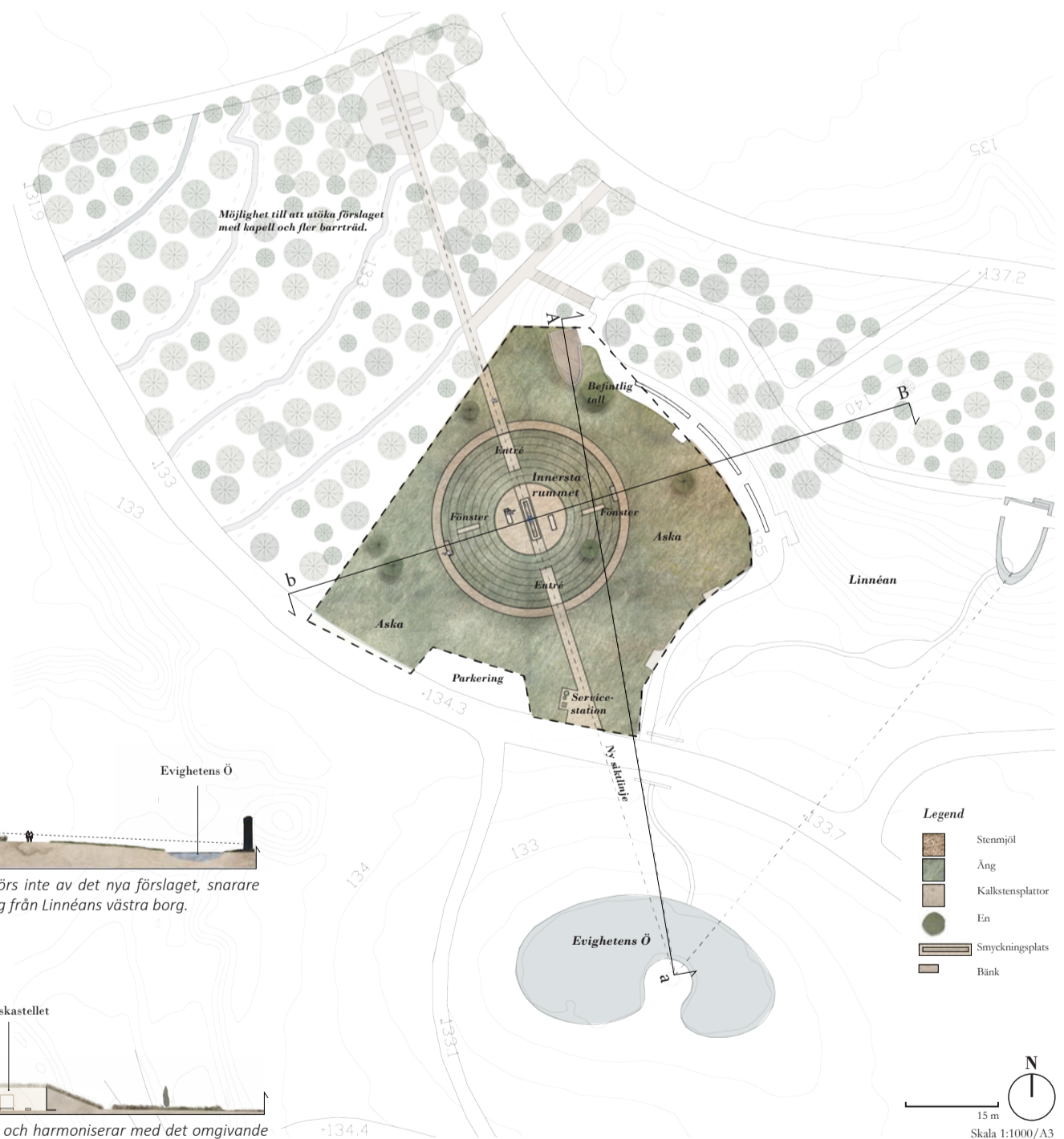
En 3,5 meter hög vall definierar rummet både inifrån och utifrån. Utifrån skapas en tydlig plats för den sörjande. Högvuxen äng som mjukt omsluter platsen skapar skydd samtidigt som den gör omgivningen överblickbar. I ängen sänks askan ned och blir en symbol för hur livets cirkel sluts.

Genom att använda få element blir de som finns starkare. Naturliga material hjälper till att tona ned förslagets bombastiska anslag så att det inte blir för påträngande eller stör tanken, samtidigt som den monumentala karaktären ger rymd och skänker plats åt tanken.

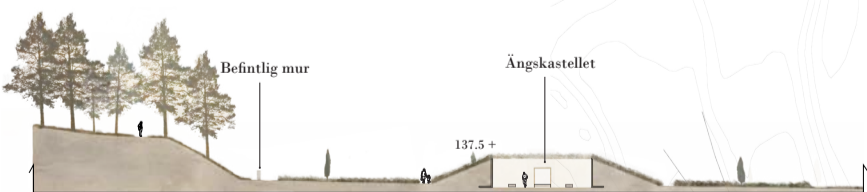

Höstbild över S:t Sigfrids griftegårds nya askgravlund där det innersta rummet går att ana genom entrén. Högt gräs omsluter formationen och på håll ser den ut som en naturlig kulle. Gräset skapar en mjuk och omfattande känsla.

PLAN. Ängskastellet omgärdas av ängen där askan sänks ned. Askgravlunden är placerad för att inte skymma siktlinjen från Linnéans västra borg mot Evighetens Ö. Istället skapas nya siktlinjer mot Evighetens Ö genom att en gångväg anläggs i dess riktning. Det finns potential att utveckla området intill med möjlighet att utöka förslaget med ett kapell, där gången kan förlängas till en processionsväg. Utomhuskapellet kan ses som en kompletterande ceremoniplats till S:t Sigfrids befintliga kapell som ligger långt ifrån tävlingsområdet och som av vissa kan anses vara för religiöst präglad. I en möjlig utveckling av förslaget planteras en mindre barrskog som kopplas samman med befintligt tallbestånd.

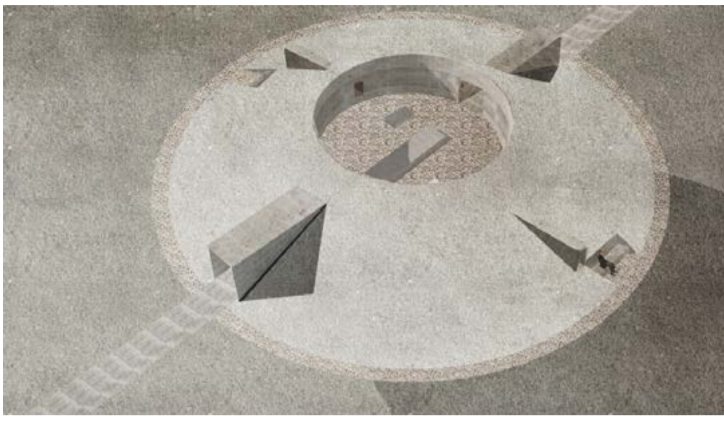
SEKTION A-a. Utblicken från Linnéan mot Evighetens Ö störs inte av det nya förslaget, snarare samverkar de båda då Ängskastellet skapar ett nytt blickfång från Linnéans västra borg.

SEKTION B-b. Ängskastellet anpassas till befintlig topografi och harmoniserar med det omgivande landskapet.

PRINCIPSEKTION. Visar hela S:t Sigfrids griftegård, från norr till söder. Den norra delen är mer kuperad än griftegårdens södra område. Ängskastellets mjuka form stämmer därför fint överens med den södra delens mer öppna, böljande karaktär.

MODELL. Visar den nya askgravlundens i sin helhet. Utkiksgluggar i öst-västlig riktning ger ett varierat ljusspel under dagen och erbjuder utblick mot ängen utanför. De båda entréerna förstärker riktningen mot Evighetens Ö och öppnar upp rummet mot omgivningen. Bänkar både inne och ute erbjuder den sörjande olika typer av platser.

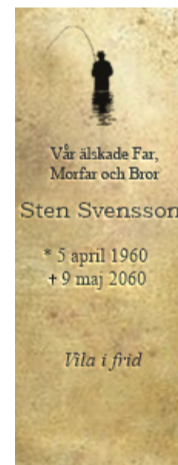
VEGETATION / MATERIAL. En torräng anläggs som är väl anpassad till de sandiga markförhållandena som är rådande på platsen. Ängens låga skötselanspråk gör den också funktionell ur både ett praktiskt och ekonomiskt perspektiv. Ängen består av en rad växter såsom backsippa, kattfot, rödklint och styvmorsviol som ger blomning från april till oktober. Övrig tid blir gräsets dova toner mer framträdande. Ängen kompletteras med ett fåtal enar, som både efterliknar det naturliga ängslandskapet samtidigt som enarnas upprätta form påminner om den för många kyrkogårdar

klassiska cypressen. Med ängens artrikedom och intressanta årstidsvariation bidrar den till ekologiska värden och attraherar pollinatörer samtidigt som den genom sina skiftningar blir en symbol för livets gång.

Kalkstensens varma ton och matta yta tillsammans med ängens mjukhet och årstidsvariation skänker platsen värme och tydliggör naturens närvaro. Naturen som en påminnelse om livets kretslopp och stenen som det beständiga där minnet av den avlidne alltid kommer finnas kvar.

BÄNK. Skymning över S:t Sigfrids griftegård, där kvällsljuset letar sig in genom Ångskastellets västra fönster. Den generösa bänken ger möjlighet att sitta åt två håll och bänken föreslås ha integrerad värme för att göra den användbar året om.

MINNESBRICKOR. Minnesbrickorna görs mer personliga genom att text och symbol kan anpassas efter önskemål. Genom att brickorna ges samma format som dödsrunorna i dagstidningen kan dessa praktiskt samordnas.

VÄGGAR. Väggarna i innersta rummet består av gotländska kalkstensplattor i normalslipad Norrvange i stående format, 400x640 mm. På väggarna finns plats för över 4 500 stycken minnesbrickor à 30x70 mm.

